

VEČERNI LIST

Cene po pošti:

za celo leto . K 84—

za pol leta . K 42—

za četrt leta . K 21—

za 1 mesec . K 7—

Za Ljubljano mesečno 7 K

Za inozemstvo mesečno 12—

Uredništvo in uprava:

Kopitarjeva ulica št. 6

Uredn. telefon štev. 50

Posamezna številka 60 vin.

NEODVISEN DNEVNIK

Posamezna številka 60 vin.

Eksistenčni minimum naj se zviša na 10.000 kron!

Belgrad, 6. septembra. Finančni odbor je imel sejo, v kateri je razpravljalo o osebnih dohodkih. Imenom Jugoslovanskega kluba je zahteval prof. Vesnjak, da se eksistenčni minimum zviša na 10.000 K.

Večina članov finančnega odbora se strinja s tem predlogom, vendar odločitev še ni padla. Danes je že vsota 10.000 K mnogo prenizka.

Priprave za volitve.

Belgrad, 6. septembra. Na današnji seji ministrskega sveta se je razpravljalo o pripravah za volitve v ustavotvorno skupščino. V osmih dneh bo sestavljen državni odsek, ki bo določeval, koliko mandatorov odpade na posamezna okrožja in županije in ki bo imenoval predsednike volilnih poverjeništev. Kakor se doznava,

bodo pri volitvah za konstituanto nastopile sledeče stranke s svojimi listami: radikalci, demokrati, Ribarčevi nacionalci, socialni demokrati, komunisti, republikanci, Radičeva seljaška stranka, Narodni klub, Ljudska stranka, vojaška stranka in stranka poljedelcev.

Štrajk v Trstu in Primorju.

Položaj poostren. — Delavstvo v Italiji solidarno.

Trst, 6. septembra. Štrajkovno gibanje, v katerem se je delavstvo držalo najstrožje discipline, je dobilo od včeraj vsled izjavljanja fašistov in nečuvnega nastopa karabinijerjev težak značaj. Dogodki so se razvijali tako-le:

Včeraj zjutraj je hotel kapitan maledonega parnika »Miramar« — Calafati — prepeljati v Barkovlje družbo izletnikov, dasi osobje njegovega parnika štrajka; hotel je biti sam svoj mašinist. Njegovo namero so hoteli podpirati fašisti in nekaj vojakov, oboroženih z revolverji in bodali. Krajevna sekcija mornarske federacije je protestirala proti Calafatijevi nameri, na lico mesta so se začeli zbirati štrajkujoči delavci, razburjenje je rastlo. Tedaj so se pripeljali avtomobili s policijo in orožniki. Fašistom je vpadel pogum in so odšli. Parnik je ostal v luki.

Proti 10. uri dopoldne je skupina fašistov v ulici Madonnina izzvala spopad in morala pred delavci bežati. Vmešala se je policija, ki je začela streljati in je napadla množico s puškinimi kopiti.

Na mestu je obležal 16 letni tapetniški pomočnik Vincenc Foreggtoni, ki ga je kroglja zadela v želodec ter so umirajočega prenesli v bolnišnico, kjer je kmalu umrl. Neki drug delavec je bil od strela ranjen v levo roko.

Komaj se je poglelo prvo razburjenje, je v bližini hiše, kjer ima svoj sedež Društvo socialistične mladine v ulici Pondarjevi, padel strel. Kakor bi bilo to dogovorjeno znamenje, so otvorili orožniki in redarji hud ogenj proti dotični hiši. Nato so živeli v družstveni prostore. Ondi niso našli žive duše, razen hišnice in njenih treh otročičev. Začeli so hišno preiskavo, razbijajoči in drobeč, kar jim je prišlo pod roko. Kakor poroča oblast, so našli strojno puško »fiat«, strojno pištolo in še nekaj orožja — vse nerabljeno. Našli so baje tudi nekaj zabojev z municijo. Zelo verjetno je, da je bila cela reč umetno upriporjena in orožje podvrženo. Redarji in orožniki so pri preiskavi uničili vso hišno opremo in tudi vse glasbene instrumente.

Sedaj je oblast odredila hišno preiskavo tudi v Delavski zbornici. V to svrhu je odposlala močne oddelke karabinijerjev pod poveljstvom stotnika Faggionija. Priredili pred prostore zbornice, so karabinijerji hišnika Vavpoticha na surov način zapirali in nato s silo vlomili v spodnje in odhod v zgornje prostore delavske zbornice.

Tajnika delavske zbornice Malatesto, ki je prihitel v družbi s socialističnim funkcionarjem Jurigo, da bi kot pooblaščenec delavstva prisostvoval hišni preiskavi, so pred hišo aretirali in odvedli v zapor, kjer so ga obdržali, dokler »preiskava« ni bila izvršena.

Dasi so bili v hišnikovem stanovanju na razpolago vsi ključki do zborničnih prostorov, so karabinijerji povsod vsa vrata vlomili. A ne samo to, ampak so med preiskavo razbili vsa stekla v oknih in vratih, zdrobili vse podobe in zrcala, mize, stole,

omare, vse spise, knjige in časopise raztrgali in razmetali, pisalne stroje razbili s puškinimi kopiti — z eno besedo: najmanjša stvar ni ostala cela. Zanimivo je, da so socialisti v študijski sobi imeli kip Giuseppe Garibaldija in še zanimivejše, da italijanski orožniki tega kipa niso poznali in so ga tudi na drobne kosce razbili! Vsekakor so ga zamenjali z — Ljeningom. Stene so ti kulturni italijanski orožniki pomazali z ostudnimi in neumnimi napisi.

Škodo ima delavska zbornica nad stotisoč lir.

Kot uspehi preiskave navaja oblast, da sta se našli 2 »avstrijski« puški, dve bodali in 2 revolverja.

Kakor poroča »Bolletino del dir. dello sciotero« so pri preiskavi skušali vlomiti tudi blagajne, kar pa se ni posrečilo.

Zaradi lepšega so izvršili preiskavo tudi v fašistovskem društvu, kjer pa seveda niso našli sumljivih »avstrijskih« pušk in sploh nič takega. Ob sebi umevno, da tudi niso ničesar razbili.

Ta nečuvni nastop oblastvenih organov, ki ga je mogla narekovati samo popolna slepost, je vzbudil med delavstvom in tudi ostalim poštenim prebivalstvom največje ogorčenje. Socialistični poslanec v rimskem parlamentu C. Alessandri, ki se radi štrajka ravno mudi v Trstu, je takoj brzojavno protestiral na vseh merodajnih mestih in pozval vlado na nemudni odgovor. Sklical je na nujno posvetovanje v Trst zastopnike vseh delavskih organizacij Julijske Benečije, posebno vse socialistične poslance na Beneškem. Razen tega je pozval na solidarnost z delavstvom v zasedenem ozemlju delavstvo v Italiji. Kakor poroča tržaški štrajkovni Vestnik, pridejo v Trst tudi socialistični poslanci iz Italije. Od vseh socialističnih organizacij v Italiji prihajajo izjave neomajne solidarnosti z delavstvom v zasedenem ozemlju.

Štrajkovni direktorij je izdal oglas na proletarijat, v katerem ga zagotavlja, da bodo krivci brezpogojno poklicani na odgovornost in bodo morali povrniti vso škodo. Pozivlja delavstvo, naj zaupa vodstvu in še nadalje drži disciplino.

Oblast je popoldne pozvala prebivalstvo, naj zvečer razsvetli okna, da tako odpomore pomanjkanju ulične razsvetljave. Toda, prebivalstvo, ki se z 80 % vdeležuje štrajka, je odgovorilo — s temo. Komaj deseterica oken je bilo razsvetljenih.

Gledališča so na višji mig igrala, toda praznim klopem.

Štrajk zavzema čim dalje širši obseg in ostrejši značaj. Vsi javni lokali razen »Volti di Chiozza« so zaprti.

Tudi po ostalih krajih se štrajkovno gibanje utrjuje in širi. V Gorici so ustanovili kuhinjo za štrajkujoče delavce, ki nimajo lastne družine. V Gradiški, Tržiču, Červinjanu, kakor tudi po vseh krajih zasedene Istre se vrši štrajk v polnem obsegu.

Gibanje kovinarjev v Italiji.

Trst, 6. septembra. Položaj v gibanju kovinarjev v Italiji se ni izpremenil. Kjer se je proglasil izpor delavcev, so tovarne in podjetja slej ko prej v delavskih rokah. Kjer se izpor ni proglasil — kakor n. pr. v videmski pokrajini, nadaljujejo kovinarji obstrukcijo; produkcija se je zmanjšala za 60 % in več.

V Milanu se je sešel vrhovni svet delavske konfederacije na posvetovanje o nadaljnjih ukrepih. Doslej še ni prišel do kon-

čnoveljavnih sklepov.

Industrijalci vztrajajo doslej na stališču, da se ne pogajajo, dokler se ne upostavi njihova oblast v tovarnah in podjetjih t. j. dokler se jim ne vrne njihova lastnina.

Vlada še vedno ni stopila iz svoje nevtalnosti. Med prizadetimi ministri se ne prestando vrše posvetovanja. Kakšen bo izid tega delavskega gibanja, danes še ni menda nikomur jasno.

Hrvatski kmetje se upirajo popisovanju konj.

LDU Zagreb, 6. septembra. (Uradno.) Pretekli dnevi je bil v svrhu vojaške evidence tovarne živine odrejen popis in žigosanje konj. To so izrabili nekateri hujšakači v to svrhu, da so razširili med ljudstvom lažnive vesti, da se bodo žigosani konji oddali v inozemstvo itd. Vsled tega je došlo na več mestih do odpora kmetov, ki je zavzel širši obseg, tako da je bilo treba poklicati na pomoč vojaštvo in orožništvo.

Vzpostavili so red in mir orožniki v Garešnici, Velikem Grdjevcu ter v Ivanski. Kolovodje upora so zaprli. Po poročilih iz ondotnih krajev je došlo tudi do krvavih spopadov z orožništvom. V Ivanski sta bila usmrčena dva upornika. Da se obvaruje narod nadaljnjih žrtev in da se prepreči nadaljnje širjenje tendencioznih vesti, se je opustilo žigosanje konj.

Kako postopajo z milijonarji na Bolgarskem

Ljubljana, 7. sept. Kakor poročajo listi, se milijonarjem na Bolgarskem godi malce slabše ko njihovim tovarišem v Jugoslaviji. Bolgarske oblasti so namreč začele v smislu sklenjenih zakonov ostro in odločno postopati proti vojnim milijonarjem. Kot prvi je prišel na vrsto sofijski bogataš Gendovič, ki si je v vojni nagrabil

ogromne milijone. Gendovič so zaprli in mu zaplenili vse premočeno in nepremično premoženje. Njegovi družini so pustili le najpotrebnejše pohištvo in obleko. Ta korak oblasti je vse prebivalstvo z zadovoljstvom pozdravilo; vsa javnost zahteva, naj se enako zgodi z vsemi vojnimi dobičkarji.

Pod vlado D'Annunzia.

Belgrad, 3. septembra. — Italijanska »Unità« priobčuje v celoti govor poslanca prof. Salveminija v parlamentu o jadranskem vprašanju in Reki. Ta govor so bili italijanski listi prinesli le kratko in še tisto potvorbno. Salvemini zavrača neopravičene italijanske zahteve na Jadran in opominja, naj se sklene z Jugoslovani čim prej sporazumni mir. Dogodki v Splitu, Trstu, Pulju in Pazinu — pravi Salvemini — dokazujejo, da padamo čimdalje tem globlje. Posebno je pa postal položaj na Reki neznošen. In nekega lepega dne se moramo prebuditi z grenkim razočaranjem, kakor smo ga doživeli v Valoni. Ogabna D'Annunzijeva vlada vzbuja z vsakim dnem večji gnus in ogorčenje med prebivalstvom. Sam Consiglio Nazionale tega ne more več prenašati. Sicer se v javnosti kaže, kakor bi se s pesnikom strinjali, ker se boji, da ne bi mesto prišlo pod neitalijanske čete, toda na tihem sporoča, da ga ne more več trpeti. Reka je postala središče sramote in posmeha za Italijo. — Potem navaja Salvemini razna nečloveška razbojstva reških arditov nad italijanskimi

karabinijerji in norosti D'Annunzijeve »generalov«, ki slave pesnika v javnih govorih kot — boga! Poveljstvo na Reki — pravi Salvemini — je postalo pravcata javna hiša sramote. In nedavno se je pripetil ondi velik kreg med dvema pesnikovima ljubicama, ki sta se vlekli za lase in se valjali po tleh, vse to v dvorani poveljstva. Kdo pa so D'Annunzijeve pajdaši? Kapetan Mangano, ki je ukradel iz blagajne 930.000 lir in drugi častniki, ki so ukradli skupaj 100.000 lir. O načelniku D'Annunzijeve vlade polkovniku Laniju bi pa vedelo italijansko ministrstvo za kolonije mnogo kaj povedati. Kar je bilo izprva poštenih ljudi okoli D'Annunzia, so ga že davno vsi zapustili. D'Annunzijevo ime samo je sramota za Italijo pred zunanjim svetom. Kdor zna dobro italijansko, more ob čitanju njegovih spisov živati lepoto italijanske, kdor pa te spise bere v prevodu, temu D'Annunzio ne more biti drugega, nego razuzdan seksualni romanopisec. Italijanski narod zahteva, da D'Annunzio zapusti Reko! — Taisti D'Annunzio je imejtelj najvišjega italijanskega reda!

BLAMIRAN SOCIALDEMOKRAT.

LDU Dunaj, 6. septembra. Včeraj dopoldne se je vršila tukaj slabo obiskovana manifestacija za nemško Koroško. Videlo se je, da za prireditve ni bilo zanimanja. Ko je pozdravil zborovanje posl. Leutner v imenu socialnih demokratov, je nastal hrup. Govornik ni mogel dalje govoriti. Zborovanje se je končalo s prepevanjem pesmi: »Deutschland, Deutschland über alles«.

LDU Dunaj, 6. septembra. Socialno-demokratični poslanec Leutner, katerega so pri včerajšnji manifestaciji za Nemško Koroško zborovalci napadli in njegov govor preprečili, se pritožuje v današnji »Arbeiter Zeitung« v daljšem članku pod naslovom »Koroška manifestacija — nemško-nacionalna gonja«, da so njega kot socialnega demokrata skoraj pretepli v znamenju nemške edinosti.

ZAHTEVE ČEŠKIH KOVINARJEV.

LDU Plzenj, 6. septembra. (ČTU — DunK) Danes popoldne je bil tukaj velik shod delavstva, katerega se je udeležilo okoli 20.000 oseb. Delavci so določili svoje stališče v gospodarski krizi kovinske industrije in zlasti napram brezdelju in se za-

vzeli za skorajšnji vzpostavitev gospodarskih in trgovinskih zvez z Rusijo, ker je Rusija dober odjemalec za preostanek češkoslovaške produkcije. Govorniki so nadalje poudarjali svojo voljo, sodelovati pri gospodarski obnovi države in sploh pri življenju produkcije. Zahtevali so tudi varstvo zoper brezdelje. V tem zmislu so bile sprejete tudi resolucije.

ŠVICARSKI SOCIALNI DEMOKRATI ZA KOMUNIZEM.

LDU Curih, 6. septembra. (Švicarska brzojavna agentura.) Zborovanje delegatov zveze strokovnih organizacij v Curihu je soglasno sprejelo te-le predloge, ki se bodo predložili kongresu švicarskih strokovnih organizacij, ki bo zboroval v oktobru: Funkcionariji strokovnih organizacij so obvezani, pojasnjevati stališče organizacij v tem zmislu, da se je kongres uveril, da je po osvojitvi politične moči po proletariatu neizogibna diktatura proletariata ter uvedba sovjetov. Kongres sklone nadalje, izstopiti iz mednarodne zveze strokovnih organizacij v Amsterdamu in pridružiti se centrali strokovnih organizacij v Moskvi.

Slike iz Maribora.

1. Slika: »Darovi Amerikancev in izvoznikarjev«. Kraj: Sokolsko zborovanje. Čas: ponedeljek ob 4. uri popoldne.

V razpravi o raznoterostih vstane brat Sokol, katerega je narava obdala ne samo s telesnim, temveč tudi z denarnim razkošjem ter stavi na saveznega blaginjaka vprašanje, zakaj ni Savez ničesar ukrenil, da bi navdušil ameriške svobodomiselnice za darove. Orli so n. pr. alarmirali celo Ameriko in dobili 80.000 K darov. Dr. Kukevec, socialni minister vseh trpečih, se ponosno dvigne ter izroči hranilno vlogo z 20.000 dinarji, rekoč: Nam ni treba dolarjev, mi imamo dovolj dinarjev. Hvaležni izvozniki pšenice in prašičev vam poklanjajo dar. Zbor je v globoki hvaležnosti sprejel ta dar ter klical: Zdravo izvoznikarji!

2. Slika: Bodoči sokolski zlet. Čas in kraj isti, kakor v prvi sliki. Gre za določitev kraja za sokolski zlet v letu 1921. Razvije se živahna debata. Vsi govorniki povdarjajo silno moralno škodo, ki jo trpi sokolstvo, ker prireja zlete vedno na krajih, kjer so jih prej priredili »čuki« in to celo na istem prostoru, na istih tribunah, po istih cestah, na istih konjih.

V dokaz navajajo Celje leta 1919, poseben pa letos Maribor, kamor so »čuki« vrgli vse svoje sile, — medtem ko je Savez šele zadnje štiri mesece izbral Maribor za zletni kraj. Sedaj pa ta polomija, da je sokolstvo ostalo tako zadaj, da je cel svet videl razliko. Ti prepričevalni dokazi so privedli zbor do sklepa, da se morajo kraji, kjer prireajo »čuki« svoje zlete, kaznovati s tem, da se v teh krajih več let ne sme vršiti sokolski, dokler se ne izbriše vsak »madež« »čukarske« kulture. A glej, čudo! Izbrali so si kraj globoko v Hrvatski Osjek, kjer je na veliko nesrečo najmočnejše razširjena orlovska misel.

3. Slika: Plesišča. Prostor: Tezno, čas: predpriprave. Zboruje tehnični odsek in se posvetuje glede telovadišča. Savez je ukazal pripraviti telovadišče za 1800 telovadcev in štiri plesišča za 900 parov. Divja jeza na Orle, ki so postavili tako majhno telovadišče brez plesišč, katerih postavitev povzroča toliko skrbi tehnikom. Iz te zadrege jih reši mali stavbenik, ki predlaga, da se odstranijo stranišča in se tako pridobi prostor za plesišča. Cel tehnični odsek pritrdi temu predlogu. Telovadišče je ostalo isto, saj kakor je pokazal nastop, je bilo še preveliko, zadostilo se je pa tudi mladim telesno jakim in moralno čistim plesalnim ljudem. Tako je bil volk sit, pa ova cela.

4. Slika: »Italijani na praškem sokolskem zletu«. Čas in kraj isti, kakor v 1. sliki. Vstane Sokol-begunec ter v imenu Sokolov-beguncev najodločnejše ugovarja, da se je jugosl. Sokol udeležil tega zleta. Ugotavlja, da je zastopnik češke Sok. zveze meseca februarja pod častno besedo obljubil, da Italijane ne bodo vabili. Izgovor, da jih je povabila češka vlada ne drži, prireditelj je bila sokolska, vabiti sme samo prireditelj. Zato ne razume postopanja Saveza, katerega odposlanstvo je sedelo pri komerzu skupaj z zastopniki laške vladne in bilo priča, kako so zastopniki češkega sokolstva kadili največjim sovražnikom našega naroda. Zbor glasno pritrjuje temu protestu. Starešina se pridruži temu mnenju, vendar je mnenja, da to ne gre tako javno razpravljati, da zvedo o tem nasprotniki sokolstva, ki že itak ne verjamejo našim besedam, da smo vsenarodna organizacija.

Politične novice.

+ Bežijo? Kakor javljajo iz Beograda, je demokratski minister za prehrano in obnovo zemlje Jović danes odpotoval v Sarajevo, odkoder odpotuje s finančnim ministrom v Črno goro na inšpekcijsko potovanje, ki bo trajalo do 15 dni. Tudi gospodu Pribečeviću je postalo v Beogradu neprijetno in je odšel v Zagreb. Menda postaja demokrat vroče v Beogradu.

+ Izročitev hudodelcev. Dunajska »Neue Freie Presse« prinaša polno listo onih, ki jih zahtevata italijanska in jugoslovanska vlada, ki naj se njima izroče radi prestopkov, ki so jih napravili med vojno. Na listi so imena zelo znanih mož. Med njimi je tudi Clam-Martinic, ki je bil vojaški guverner v Črnigori, dalje žena maršala Kövesza, Potiorek in drugi. Posebnost je to, da so to po večini častniki in vojaki, ki so bili v etapnem ozemlju. Nekateri teh ljudi zavzemajo danes v drugih državah zelo častna mesta. Imen je na stotine.

+ Prvi krščansko-socialni delavski kongres v Švici se je vršil koncem avgusta v Curihu. Na zborovanje so poslali svoje zastopnike tudi švicarski kmetje in obrtniki. Na kongresu so sestavili krščansko-socialni gospodarski program in sprejeli sklepe o starostnem zavarovanju, o varstvu žensk in otrok in o nočnem delu ženskih delavk.

+ Kulturne in socialne naloge duhovščine. Z ozirom na reformistično gi-

banje med delom hrvatske duhovščine, ki jo vodi bivši župnik Zagorac, priobčuje »Narodna Politika« uvodnik pod naslovom: »Orientacija našega klera«. Tu piše med drugim: Zgodovina vseh kulturnih bojov nas uči, da se ravna njihov uspeh po moralni kakovosti duhovščine. Brez moralno visoko stoječe in popolnoma v krščanskem pravcu korakajoče duhovščine je boj s krepko organiziranimi protikrščanskimi elementi nemogoč. Po tem, da-li je duhovščina po svoji pretežni večini na visoki stopnji krščanstva in v svojem življenju dosledna ali pa prevladujejo indiferentni, negativni duhovniki, moramo presojati možnost, da se kak narod orientira krščansko ali protikrščansko. — Največji zločin avstro-ogrskega režima je bil, da si je z vsakovrstnimi metodami prizadeval, da bi hrvatsko duhovščino demoraliziral in ga odvrnil od glavnih načel njegovega dela. Zlokovna posledica indiferentizma je bila, da naša duhovščina ni že preje postala nositeljica kulturne in socialne krščanske orientacije. Živeč v ozačju, ki ni bilo ugodno pozitivnemu delu, se je naša duhovščina izgubljala v malenkostih dnevnega političnega boja. Nasprotno so razmere v Sloveniji že tedaj napravile iz vsakega duhovnika kulturnega in socialnega delavca, ki je, žrtvujoč se za kulturno in socialno povzdigo ljudstva, delal tudi za njegovo politično osvoboditev. Posledice enega in drugega dela, dela hrvatske in slovenske duhovščine, se vidijo sedaj po narodnem in državnem osvobodjenju. Politična svoboda je napolnila istočasno Hrvatoma in Slovencem, toda pridobitve, ki jih ima po zaslugi svoje duhovščine slovensko ljudstvo na kulturnem in socialnem poprišču, mu dajejo naravnost poseben položaj v naši državi. Po potu, po katerem so šli Slovenci, moramo iti tudi Hrvati. Vsak hrvatski duhovnik mora postati socialen in kulturni delavec, širitelj univerzalne krščanske misli... Duhovniki, ki mislijo še danes živeti po metodi stare vzgoje, so preživeli in duh časa jih bo iztrebil... Ločitev duhov med hrvatsko duhovščino se je začela in velika večina se je nagnila na pot pozitivnega krščanstva v vsej njegovi globini in širini. Čeprav je ta ločitev prišla prekasno, bo vendar rodila blagodne sadove za hrvatsko ljudstvo.

+ Nemški socialisti na Češkem za III. inetrnacionalo. Socialistični okrožni izvršilni odbor v Liberecu je objavil akcijski program, ki se predloži v pretres strankinemu zborovanju. Program se izreka za diktaturo proletariata in za pristop III. internacionali. Želi sporazumno delo z levim krilom češke socialne demokracije.

Dnevne novice.

— Dobrova pri Ljubljani. Na Mali Šmaren priredi naš odsek javno telovadbo z veselico. Odseki iz Ljubljane in vsi drugi, ki jih pelje pot skozi mesto, se pridružijo viškemu Orlu ter skupno odkorakajo opoldne na Dobrovo. — Ob eni uri je sprejem pred Adamičem, zato naj tudi vsi ostali odseki pridejo do tega časa na določeni kraj! — Ob dveh je skušnja, ob treh začetek javne telovadbe, nato veselica. — Bog živi! — Odbor.

— Škofja Loka. Začetek šole v uršulinskem dekliskem zavodu — ljudska in meščanska šola, učiteljice ter kuharski in gospodinjski tečaj — bo v ponedeljek, dne 20. septembra s v. mašo ob pol 9. uri. Vse gojenke in učence morajo priti pravočasno, da se morejo udeležiti sv. maše in more šolsko leto v redu začeti. Ker so v zavodu vsa razpoložljiva mesta že oddana in tudi razredi napolnjeni, novih gojenk ni več mogoče sprejemati. — Samostansko predstojništvo.

— Obratno ravnanje južne železnice objavlja dodatno k svoji zadnji objavi: Ker se je od merodajnih krogov v Beogradu zagotovilo izplačilo terjatev južni železnici, se nameravana uvedba frankturne obveznosti brez predumov in povzetti s 15. septembrom t. l. ne bo uvedla.

— Napad v Sebenju. V gostilni pri Kovaču v Sebenju sta spila nekega večera Alojzij Škerjanc in Andrej Pavlin nekaj vina. Ob 9. uri zvečer sta prijatelja zapustila Kovačevo gostilno in sta nesla domov štetan (2 l) črne vina in za 4 krone kruha. Nekaj korakov od navedene gostilne so ju napadli fantje in so odvzeli Škerjancu vino in kruh, so pretepali prijatelja s koli ter Škrjanca trikrat zabodli z nožem. Od udarcev s koli je pa bil poškodovan na glavi. Napadalcu se na to vrnili v gostilno, kjer so se med seboj posmehovali. Pred napadom se fantje niso nič prepirali med seboj. Škrjanca je prvi udaril Blejckov Janez, kateremu so potem sledili drugi fantje iz Sebenja.

— Napad pri Sostrem. Ko sta se vrnela te dni ob 2. uri zjutraj Franc Tome iz Zg. Kašlja in Martin Gostinčar iz gostilne Marije Magister v Sostrem proti domu, sta bila v bližini Jožefovecovega mлина iz zasede napadena. Neznani napadalcu so streljali iz grmovja, prvi strel je zadel Tomeja v desno stran trebuha, precej na-

to je počil drugi strel in je krogla zadela Tomeja v desno ramo. Tome se je zgrudil na tla, Gostinčar je pa zbežal in ko je postalo mirno, se je zopet vrnil in je spremljal Tomeja v Zg. Kašelj. Ko sta šla Tome in Gostinčar proti Kašlju naprej, so pričeli neznani napadalcu zopet na nju streljati: padlo je kakih 15 strelcev, a na srečo ni bil nihče zadet. Tome je bil prepeljan v ljubljansko deželno bolnico.

— Valute dne 6. septembra. Na zagrebški borzi: 1 dolar 97 K; 100 avstrijskih kron 38 K; 100 carskih rubljev 125 K; 1 napoleon 360 K; 100 nemških mark 202 K; 100 rumunskih lejv 230 K; 100 italijanskih lir 480 K; 1 angleški funt 370 K; 100 češkoslovaških kron 155 K. — Na beograjski borzi: 20 dinarjev v zlatu 24.20 din.; 100 francoskih frankov 179 din.; 1 dolar 24 din.; 100 rumunskih lejv 56.50 din.; 100 nemških mark 51 din.

Ljubljanske novice.

lj Branko Jeglič je umrl. Iznenadila nas je smrt tega mladega, nadarjenega človeka, ki je bil sin višjega državnega pravdnika Jegliča. Še pred kratkim se je ves radosten in poln življenja napravljaj na počitnice in z veseljem obrazom zagotavljal, da nam bo poslal lepih prevodov iz francoske literature, iz katere je prevajal. Smrt ga je prehitela in s tem prekrizala marsikateri njegov načrt. Mi smo že prinesli par njegovih prevodov, katerih izbira je pričala o njegovem dobrem umetniškem okusu, prevajal je tudi Moliera. Njegovi literarni prvci, ki so jih prinašali naši listi, so pričali o mladem talentu, ki mu smrt ni pustila, da bi se bil razvil v inteligentnega delavca, ki jih tako rabimo. Žal nam ga je. Njegovim starišem naše iskreno sožalje.

lj Seja »Delavske zveze« se vrši nocoj po seji načelstva J. S. Z. v istih prostorih. lj Šentpeterski in ljubljanski odseki se zbirajo na praznik ob pol 12. uri pred Ljudskim domom. Odhod z vozovi točno ob 12. uri na Dobrovo.

lj Lovski tat. Ljudski oder bo vpriporil v nedeljo, dne 12. t. m. ob osmi uri zvečer ljudsko igro »Lovski tat«, ki je prirejena po Gerstackerju in zelo učinkovata. To igro bo izdala S. K. S. Z. v svoji izbiri iger, ki bo kmalu izšla. Zato opozarjamo na to predstavo vsa društva po deželi, ki si jo lahko ogledajo.

lj Katoliška Liga ima odborovo sejo v četrtek, 9. septembra ob pol 6. uri popoldne v »Dobrodelnosti«, Poljanski nasip. Vsled izredne važnosti se prosi za polnoštevilstvo. (k)

lj Shod bolniških strežnikov se vrši v četrtek, dne 9. septembra 1920 ob 8. uri zvečer v prostorih »Ljudskega doma« v Mostah. Ker je shod zelo važen, naj se ga udeležijo vsi v obilnem številu. Priporoča se točnost!

lj Na drž. realnih gimnazijah v Ljubljani, to je na slovenski (Poljane) in na nemški (Sv. Jakob) se bodo vpisovali učenci v II. — VIII. razred 18. septembra t. l. dopoldne in popoldne. — Ponavljalni in dodatni izpiti bodo 16. in 17. septembra. — Otvoritev sv. maše bo 20. septembra ob 8. uri za vse razrede skupno v stolni cerkvi sv. Nikolaja, oziroma v Križankah, redni pouk pa se prične dne 21. septembra ob 8. uri. — V prvi razred se na slovenski realni gimnaziji učenci ne sprejemajo več, pač pa bode na nemški še jesensko vpisovanje in sicer dne 15. septembra dopoldne. — Natančnejši podatki so nabiti na črni deski ravnateljstva.

lj Pričetek šolskega leta 1920/21 na javnih mestnih meščanskih šolah ljubljanskih. Na javnih mestnih meščanskih šolah ljubljanskih se prične šol. leto 1920/21 v četrtek, dne 16. sept. 1920, s priporočanjem sv. Duhu in v petek, dne 17. septembra 1920 z rednim šolskim poukom. Vpisovalo se bode v torek, dne 14. in v sredo, dne 15. septembra 1920, vselej od 8. do 12. ure dopoldne, in sicer: Za I. deško meščansko šolo v šolskem poslopju Na Prulah št. 13; za I. mestno deklisko meščansko šolo v šolskem poslopju na Sv. Jakoba trgu št. 1; za II. mestno deško in pa za II. mestno deklisko meščansko šolo v šolskem poslopju na Gasilski cesti št. 242. Vstop v I. razred meščanske šole je dovoljen le onim učencem in učenkam, ki so dovršili (e) V. razred ljudske šole s povoljnim uspehom. Otroci, ki ne stanujejo v Ljubljani, se načelno pri sprejemu odklanjajo. Vse podrobnosti se poizvedo pri šolskih ravnateljstvih ob vpisovanju.

Tekma Innsbrucker S. V. — Ilirija se vrši danes in jutri, 7. in 8. septembra na prostoru Ilirije. Začetek obakrat ob pol 18. uri. Dijaške in članske vstopnice se bodo prodajale, kakor je bilo povedano, na dan tekme pri blaginji za oba dni od pol 17. do pol 20. ure. (k)

lj Sprememba imena. Deželna vlada je dovolila bratoma gg. Vladimirju in Stankotu Bergantu v Ljubljani, Kolizejska ulica, da se pišeta »Kmet«, kakor njiju očem.

lj Društvo jugoslovanskih dobrovoljcev za Slovenijo opozarja slovensko občinstvo na svojo jutrajšjo manifestacijo.

Ob 8. uri je sestanek dobrovoljcev in gostov v društvenih prostorih; ob pol 10. uri v garnizijski bolnišnici spominska služba ob 11. uri v Unioni manifestacijsko zborovanje z referatom o dobrovoljskem pokretu. Zvečer prijateljski sestanek v Unionski dvorani s sodelovanjem vojaških godbe. Začetek ob 8. uri zvečer. Pozivamo občinstvo, da se teh prireditelj udeleži v častnem številu, da pokaže javno, kako ceniti delo jugoslovanskih dobrovoljcev v borbi za osvoboditev slovenske domovine.

lj Velika nesreča z granato. Včeraj ob 4. uri popoldne se je pripetila na Zrinski sredi grozna nesreča. V delavnici čevljarstva mojstra Fr. Medica se je takozvano infanterijsko granato igral vojenc, 16letni Mijo Zagac iz Varadina. Navzoč je bil tudi njegov brat, ki ga je prišel obiskat. Brat ga je še opozoril, naj bo previden z granato. V tem hipu pa je Mijo tako neprevidno vrže, da je eksplozija dirala. Bila je grozna detonacija, še groznejši pa naslednji trenutki. Mijo Zagac je postal takoj žrtev te eksplozije; ves mu mesarjen je obležal na tleh. Odpeljali ga v mrtvašnico k sv. Krištofu. Navzoč njegov brat je bil znatno ranjen v roko, težko ranjen pa je bil 20letni čevljar pomočnik Anton Zbašni. Prepeljali so ga v deželno bolnico.

lj Napad pri belem dnevu. K večerni šnji notici, da je bil pri belem dnevu napaden neki mehanik, pripominjamo, da je to g. Ivo Napret, trgovski zastopnik, in da se je napadalec ubranil sam ter ga izročil policiji.

BOJI ANGLEŽEV Z ARABCI

LDU London, 6. septembra. (Reuters) Reuterjev urad priobčuje nastopno poročilo vojnega urada: Arabci so pri mestu Istabulat, 40 milj severozahodno od Bagdada, ustavili oklopni vlak z begunci. Železniška proga je bila tamkaj na več mestih razrušena. Uporniki, ki so se tamkaj vkopali v skalovit teren, so se v boju, ki je nastal, energično upirali. Izgube so lahke. Pomožni vlak z moštvo je že na poti v Istabulat, da osvobodi vlak, ki mu odrezali nadaljno pot. Tudi letala delujejo.

STROGI LLOYD GEORGE

LDU Rotterdam, 6. septembra. (Dru KU.) Po poročilu iz Lucerna je Lloyd George odgovoril na prošnjo newyorškega župana, naj izpusti iz zaporu corskega župana, izjavil pa je v uljudnih besedah, da odločno, naj se ne vmešava v pravosodje.

Izpred porote.

Včeraj je porota obsodila Josipa Šmavca, o katerem slučaju smo poročali včeraj, na 8 mesecev težke ječe.

Končno je bil včeraj obsojen na 5 mesecev težke ječe Valentin Možgon, ki je ukradel kobilu, o kateri so porotniki sodili, da ni bila vredna 4000 kron.

Danes je predsedoval porotnemu sedenju dvorni svetnik Regally, votanta sta bila nadsvetnik Žužek in svetnik Pernuš. Obtožbo je zastopal dvorni svetnik Trent. Prvi slučaj tiče

tatvine v Goričanah.

Dejanski stan je tak-le:

Peter Štalc in Franc Babnik sta izmaknila v noči na 2. junija t. l. po izvršenem vplomu v podstrešno skladišče papirnice v Goričanah dva gonilna jermena. Katera sta stala tvornico 11.044 K, kar sta odkrito in brez pridržka priznala. Ukrajene jermene sta skrila pod Gruntarjevimi podom, ne da bi ta o tem kaj znal. Leopold Sever v Svetjah je imel nalogo, da bi prodal jermena, kar se mu ni posrečilo. Babnik je prinesel k Severju jermena okoli 10. julija, Sever ju je spravil doma v nekem zaboji deset dni, nato ju je 20. julija 1920, zanesel k Ivanu Kristanu na Selo pri Vodici in je Kristanu naročil, da naj skuša blago komu prodati. Orožniki so pri Kristanu 22. julija 1920 zasegli ukradeni jermena. Kristan je po Ljubljani jermena na prodaj ponujal in je dobil nekega Hrvata, ki je bil baje pripravljen jermena kupiti.

France Babnik je pa veliko sredo t. l. v reki Sori nasproti Jurjevega sveta v Svetih lov in ujel 5 drsnih sulcev v težji približno po 10 kg, na veliki petek pa zopet dva taka sulca. Ribji lov v Sori pri Svetih pristojja »Ribarskemu klubu Sava«. Načelnik tega kluba je cenil povzročeno škodo na 4000 K, sodni izvedenec je pa ocenil kilogram sulca na 50 K, 1000 iker pa na 40 K. Če so tehtale ribe vsaka 7 kg, je Babnik oškodoval omenjeni klub najmanj za 2750 K. V tožbi se je zahtevalo, da naj se Franc Babnik in Peter Štalc kaznujeta zaradi hudodelstva tatvine, Leopold Sever in Ivan Kristan pa zaradi hudodelstva deležnosti tatvine.

Franceta Babnika je zagovarjal dr. Wurzbach, Petra Štalca dr. Grablovec, Leopolda Severja dr. Stare in Ivana Kristana dr. Krejči.

Odgovorni urednik Jože Rutar. Izdajatelj konzorcij »Večernega lista«. Tiska »Jugoslovanska tiskarna« v Ljubljani.